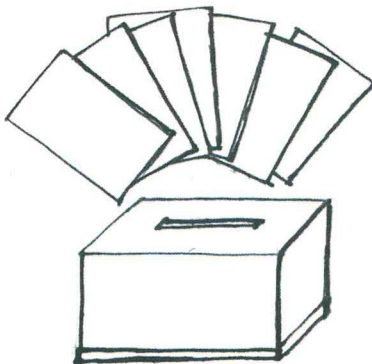

Práva občanů a samospráva

Ve veřejném životě těžko nalézt srovnatelnou možnost bezprostřední osobní účasti na rozvoji své obce. Obec jako společenství občanů, má podle Ústavy ČR právo na samosprávu, což je způsob řízení, ve kterém se obec prostřednictvím zastupitelstva obce „spravuje sama“.

Státní orgány mohou zasahovat do samosprávy obcí jen, vyžaduje-li to ochrana zákona. Zastupitelé obce nejsou vázáni žádnými příkazy, pouze slibem, že se budou řídit zákony ČR, svou funkci vykonávat svědomitě, v zájmu občanů a obce. Avšak podléhají veřejné kontrole občanů. Teoreticky je obecní samospráva nejdemokratičtější formou veřejné správy, je nejbližší spravovanému subjektu, občanům, je nejefektivnější správou věcí veřejných ve veřejném zájmu. Nejsilnějším právem občana, a to jak formou, tak obsahem, je aktivní účast na zasedáních zastupitelstva obce, neboť kontrola činnosti obce ze strany občanské veřejnosti patří mezi fundamentální demokratické principy fungování samosprávy. Zasedání zastupitelstva jsou vždy veřejná, zákon nepřipouští výjimky, požadavek veřejnosti zasedání je základní podmínkou pro to, aby shromáždění zastupitelů bylo možno považovat za zasedání zastupitelstva obce, na kterém lze relevantním způsobem přijímat rozhodnutí a realizovat svou vůli. V podstatě neexistuje důvod, pro který by bylo možné občany ze zasedání vyloučit, rozhodnutí přijatá na zasedání, na které by neměli občané přístup, by musela být hodnocena jako nezákonná se všemi důsledky z toho vyplývajícími.

V naší obci působí 11 spolků a sdružení, což příznivě vypovídá o zájmové a spolkové aktivitě spoluobčanů. Avšak aktivita a účast občanů na zasedáních zastupitelstva

V naší obci působí 11 spolků a sdružení, což příznivě vypovídá o zájmové a spolkové aktivitě spoluobčanů. Avšak aktivita a účast občanů na zasedáních zastupitelstva obce je dlouhodobě téměř nulová.

stva obce je dlouhodobě téměř nulová. A to přesto, že obsahové přípravě zasedání i organizaci jeho průběhu, je vedením obce věnována náležitá pozornost, výrazně se zlepšilo řízení schůzí zastupitelstva i atmosféra jednání. Co může být důvodem nezájmu? Že by „taková“ spokojenost s výkony orgánů obce? Nebo nezáměr vychází z nepochopení role občana v samosprávě? Zdá se, že u některých občanů existuje nedůvodná skepse o možnostech a vlastních schopnostech ovlivňovat dění v obci. Jedním z možných vysvětlení také může být, že se samospráva obce ztotožňuje s politikou celostátní, resp. s jevy, které se v celostátní politice objevují (parlamentní pŕtky, obstrukce, spory v koalici, spory koalice s opozicí, vztah vláda a opozice, atd.). Nebo naopak nezáměr občanů o činnost zastupitelstva obce může svědčit o podceňování a přezíravém postoji k samosprávě obcí.

Vedle práva účasti občanů na zasedáních zastupitelstva, práva volit a být volen do zastupitelstva obce, mají občané podle zákona o obcích další rozsáhlá práva např. nahlížet do usnesení orgánů obce, zápisů z jednání, vyjadřovat se k rozpočtu obce a jeho čerpání, požívat si výpisy.

Pokračování na straně 2

Stavba dálnice 1939–1949

Okolí Senohrab

str. 4

František Ringhoffer

200. výročí narození

str. 8

Jaro v SKC v Ondřejově

Okénko k sousedům

str. 11

Pokračování ze strany 1

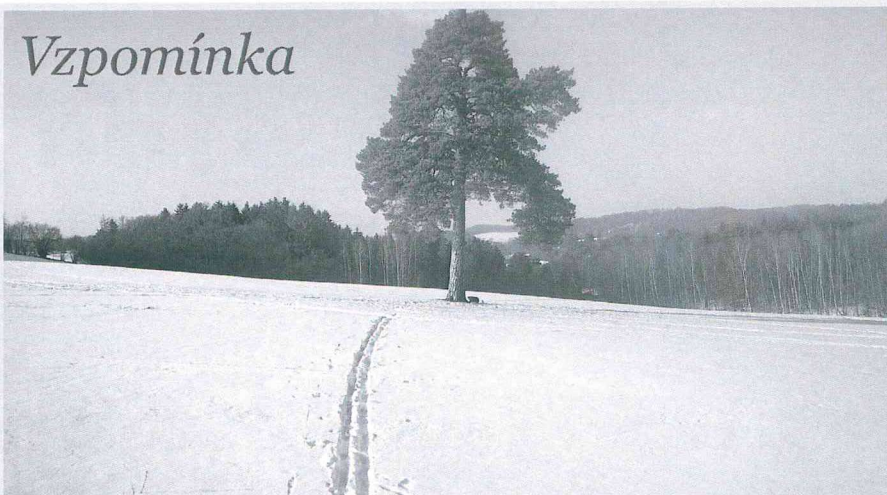
Dále mají právo požadovat projednání určitých záležitostí v zastupitelstvu obce, spolu s právem petičním podávat návrhy, připomínky, podněty orgánům obce k zahájení řízení, atd. S využitím zákona o svobodném přístupu k informacím mají občané právo získávat přehled o zadávaných zakázkách, zjišťovat stav péče o majetek obce, apod. Obdobně zákon o ochraně přírody a krajiny umožňuje získávat informace např. jak a kdo řeší své odpadové hospodářství, atd. Obecní zastupitelé musí tato práva nejen respektovat, ale i občanům připomínat, protože jsou ze zákona povinni hájit jejich zájmy, zajistit transparentnost ve správě obce, uplatňovat rovnost v rozdělování zdrojů, zvýšit efektivitu vynakládaných prostředků a vyloučit korupci.

Nezájem občanů o využívání svého téměř unikátního práva na řízení a správu své obce způsobuje, že se k vlastní škodě vytváří postavení občana jako člena obce coby samosprávného společenství. Popírá se tak podstata obecní samosprávy. Bez aktivního podílu občanů na samosprávě a bez respektování práv občanů ze strany obce přestává být samospráva tím, čím být má. Absence účasti občanů na správě obce dříve či později umožní prosazování zájmů jen úzkého okruhu osob na úkor a v rozporu se zájmy obce a také většiny občanů.

Veřejná zasedání zastupitelů obce s nezbytnou účastí občanů výrazně posilují legitimitu činěných rozhodnutí, jsou přirozenou formou hodnocení, jak a kdo za občany rozhoduje, jsou nejvhodnějším způsobem zapojování občanů do dění v obci. Volání po širším a intenzivnějším užívání práv občanů v samosprávě obce pramení z objektivní potřeby trvale posilovat prvky demokratické správy. Zjevně jiným pramenem rozšiřování práv občanů je, podle mého názoru, záměr ministra vnitra předložit v souvislosti s hrozbou teroristického útoku na tzv. měkké cíle, návrh ústavního práva občana vlastnit (nosit) zbraň. Zveřejněné zdůvodnění záměru, tj. zneškodnit závčas teroristického útočníka, chápu jako nepřímou výzvu k nošení zbraní do obchodních center, diskoték, veřejné dopravy, na sportoviště, atd. Obávám se, že reálným naplňováním tohoto občanského práva může být více obětí z řad občanů než zneškodněných teroristů. To už je ale jiné zamyšlení.

PhDr. V. Kopper

Vzpomínka

Právě uplynuly dva roky ode dne, kdy jsme se rozloučili s panem Jaroslavem Žádníkem a doprovodili ho na jeho poslední pozemské cestě.

Cokoli činil, konal to rád, s pečlivostí a důkladností jemu vlastní. Proto má v historii Senohrab své nezastupitelné místo. Ať to byla práce na obecním úřadě, v Sokole, ve vedení Senohrabského odboru Klubu českých turistů nebo organizační činnost zakladatele jarního pochodu „Okolo hvězdárny k Ladově chalupě“.

Do našich myslí se nezapomenutelně vpsal jako vedoucí senohrabských skautů. Svědkem jeho neúnavné činnosti je vskutku zajímavá KRONIKA, kterou bratr Jára psal. Při čtení jeho poutavých

zápisů, rad a návodů pro oddílovou činnost jsme nadšeni, jako bychom četli knihy Jaroslava Foglara. Ale jsou to Járovy záznamy o družinovkách, oddílových schůzkách, nočních výpravách do okolí, o junáckých zásadách nebo o slavnostních chvílích u táborového ohně...

Pan Žádník, svého času také uvažoval přehlásit známou senohrabskou „borovici“ do soutěže „STROM REPUBLIKY“. Tuto borovici náhodně fotografoval pan Ing. Petr Staněk, z Pětihostské ulice.

Se vzpomínkou na pana Jaroslava Žádníka si dovoluji podělit se o toto zobrazení zajímavé borovice.

*S pozdravem
Alex Bezděk*

Jubilanti · únor

Marie Kozáková
Miluše Pšeničková
Tatiana Tomková
Jan Krejčí
Pavel Barák
Ludmila Blanková
Marta Mikolášková
Růžena Malá
Jana Popelková
Jana Táborská
Anna Čiháková
Marta Přibíková
Jiří Douda
Miloš Jiráek
Ladislav Svoboda

Všem našim jubilantům posíláme blahopřání a přání všeho dobrého. Pevné zdraví, dobré přátele, laskavou rodinu a ještě mnoho let v naší obci.

Za OÚ Senohraby Šárka Sovová

Senohrabská hláska

Obecní zpravodaj Senohrabská hláska vydává obec Senohraby.
Redaktorka: Jana Vrbová
Kresby: Milada Bláhová
Grafická úprava: Martin Vávra
Tisk: Masopustovi, Zaječice
Kontakt: OÚ Senohraby, Příčná 61
Tel.: 323 655 336
www.senohraby.cz
Příjem inzerce e-mailem: inzerce@senohraby.cz
E-mail redakce: hlaska@senohraby.cz
Uzávěrka příspěvků do 20. stávajícího měsíce. Nevyžádané podklady k tisku se nevracejí. Redakce může příspěvky redakčně krátit.
Povoleno MK ČR B 12710
Číslo 2/2017, ročník 57
Vychází 3. 3. 2017

Zprávy ze školy

V naší škole se stále něco děje. Leden byl zahájen tříkrálovým průvodem, který k nám zavítal z mateřské školy. Co dalšího zažili žáci během ledna a února si můžete přečíst v následujícím článku.

Všichni jsme se zúčastnili besedy s paní Matušíkovou, která je členkou společnosti Namasté Nepál. Společnost se specializuje na pomoc lidem v Nepálu. I naše škola se zapojí do dobročinné aktivity a pokusíme se vybrat nějaké peníze. Z těch pak společnost Namasté zakoupí různé potřeby pro děti v Nepálu. Další společnou akcí byla přednáška pana Šusty, který nás seznámil s tím, jak se správně chovat ke psům v různých situacích.

Žáci 5. třídy absolvovali v Sázavě program zaměřený na astronomii a navštívili muzeum v Říčanech, čtvrtáci se zúčastnili workshopu v Hrdličkově muzeu, kde se seznámili s ontogenezí člověka. Planetárium v Praze navštívili žáci 3. třídy. Druhákům se velmi líbilo divadelní představení Zahradka v divadle Minor a pro prvňáky byl připraven program Eko Votice.

Velmi významnou událostí pro všechny žáky bylo předávání vysvědčení 31. ledna.

V naší škole rádi sportujeme a vzhledem k vynikajícím sněhovým podmínkám jsme se mohli naplno věnovat zimním sportům. Nejen v hodinách tělesné výchovy jsme bruslili, sáňkovali i běžkovali.

Zúčastňujeme se také různých soutěží. V okresním kole Matematické olympiády se Jonáš Kopecký umístil na 1.–3. místě. Získal plný počet bodů. Mezi úspěšné řešitele okresního kola se také probbojovali Jonáš Horad a Lucas Všetula. Gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci naší školy.

A co nás ještě čeká? Na konci února si nenecháme ujít masopustní průvod Senohraby. Poté se prvňáci zúčastní „Veselého lyžování v Mnichovicích“ a 2.–5. třídu čeká lyžařský výcvik na Benecku. Dne 30. 4. jste srdečně vítáni do školy na den otevřených dveří.

Kolektiv ZŠ Senohraby

Předmanželská smlouva

Přijde Vám nepříjemné bavit se s budoucí manželkou či manželem o majetku a jeho vypořádání v případě rozvodu manželství? Myslíte si, že Vaše manželství je ve Vašem životě první a poslední? Než řeknete své osudové „ANO“, myslete také na to, že v současné době se rozvod týká 50 % manželství.

Upravit si vzájemné majetkové poměry smlouvou a nespolehat se na znění Občanského zákoníku je pro Vás možná to nejlepší, co můžete udělat. Úprava majetkových poměrů manželů, která je odlišná od Občanského zákoníku, je vhodná zejména pro ty, kteří podnikají nebo pro ty, kteří mají dluhy. Není-li uzavřena předmanželská smlouva, je (až na věci darované nebo zděděné) součástí společného jmění vše, co nabyt jeden z manželů nebo co nabyli oba manželé společně za trvání manželství. Co tvoří součást společného jmění a které dluhy mají manželé společné, stanoví Občanský zákoník. Snoubenci, kteří chtějí po uzavření sňatku nabývat majetek jinak, než stanoví zákon, mají možnost upravit si vzájemné majetkové vztahy smlouvou ve formě veřejné listiny notářského zápisu.

Je-li mezi budoucími manželi uzavřena předmanželská smlouva, zákonný manželský majetkový režim se mění na režim smluvný. Smlouva je účinná okamžikem uzavření manželství, pokud se manželé nedohodnou, že její účinnost nastává později. Snoubenci se tak mohou již před sňatkem dohodnout, že budou podléhat režimu oddělených jmění, což je nejčastější volba. Další variantou je například výhrada vzniku společného jmění manželů ke dni zániku manželství. Společné jmění lze však také rozšířit a zařadit do něj to, co by se uzavřením manželství součástí společného jmění nestalo, například nemovitost, kterou postavil jeden z manželů

Poradna

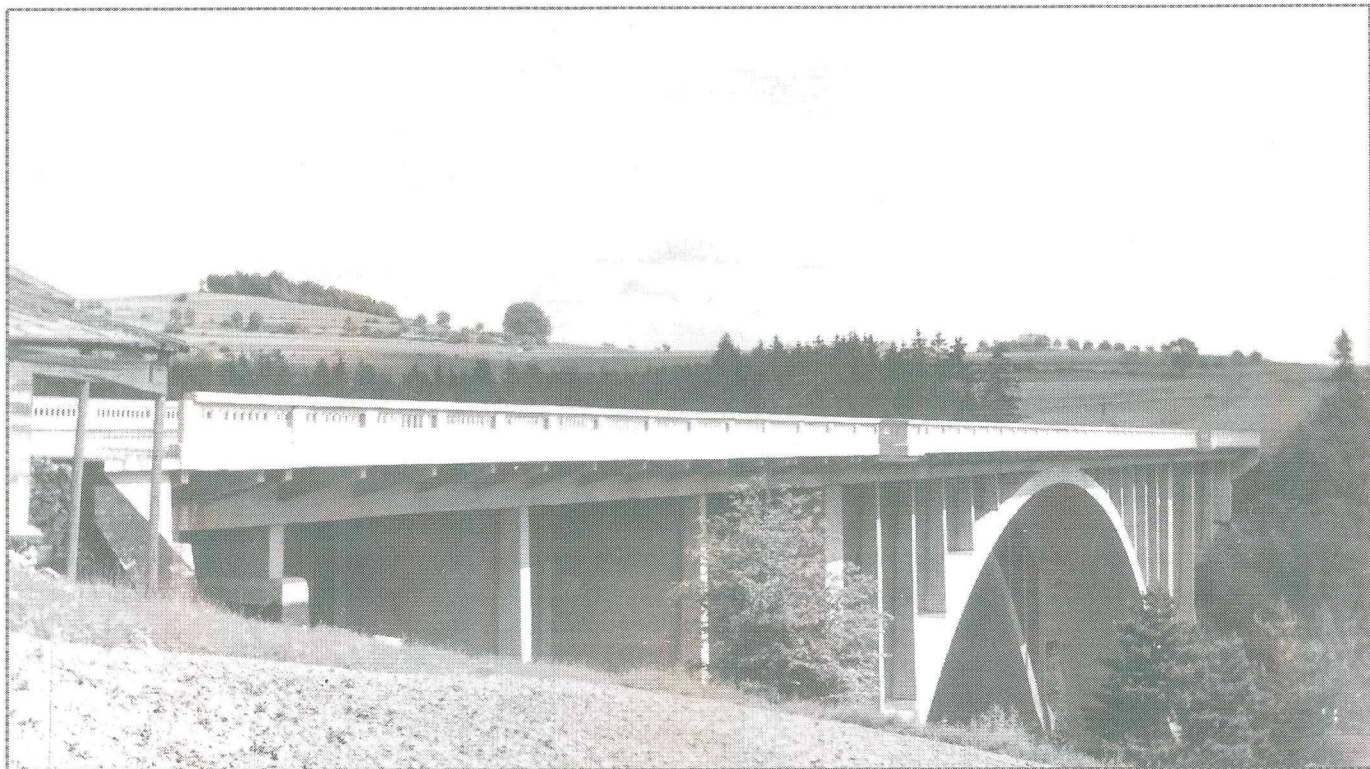
před uzavřením manželství. Mohou také společné jmění zúžit a tím dosáhnout toho, že věc, která by po uzavření sňatku tvořila součást jejich společného jmění, se společnou nestane. Smlouvy o manželském majetkovém režimu, je-li to v nich ujednáno, jinak na žádost obou manželů, se zapisují do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu vedeném Notářskou komorou České republiky. Právní účinky zápisu jsou takové, že se manželé mohou těchto smluv vůči třetím osobám vždy dovolat, i když tyto třetí osoby nebyly s jejich obsahem seznámeny, jsou tedy vůči třetím osobám bez dalšího účinné. Tím je například zajištěna ochrana před exekutorem, který nesmí zajistit majetek druhého manžela, pokud je listinou upraven režim oddělených jmění. Cena za předmanželskou smlouvu se pohybuje od 3 do 6 tisíc korun.

Manželé se na smluvní úpravě společného majetku mohou dohodnout i během manželství. Smlouva ale samozřejmě nebude mít zpětné účinky, což výslovně stanoví i Občanský zákoník. Ne pro všechny snoubence je předmanželská smlouva vhodná. Pokud počítáte s tím, že se budete starat o domácnost a o děti a vaše příjmy tedy budou v příštích několika letech značně omezené a váš manžel či manželka zastávají vysokou pozici s vysokým příjmem v prosperující firmě, pak pro vás rozhodně není úprava oddělených režimů vhodná. Zatímco pracující manžel/manželka by si „šetřil“, ten, který bude vynahrazovat své výdělký péčí o rodinu, by neměl nic.

Barbora Kölblouá

Občanská poradna Říčany, Cesta integrace, o. p. s.
Masarykovo nám. 6, Říčany
kontakt: 312 315 284, obcanskaporadna@cestaintegrace.cz

Několik zajímavostí ze stavby dálnice

Dokončený dálniční most v roce 1952

Nedílnou součástí okolí obce Senohraby je již mnoho desetiletí dálnice D1 směřující z Prahy do Brna. Dálnici v širším okolí obce symbolizuje mohutný železobetonový obloukový most, jehož stavba započala v roce 1939 a po krátké přestávce v letech 1943–1945 byl v roce 1949 dokončen. Dlouhou dobu se však nad Senohraby tyčil bez využití, svému účelu začal sloužit až v roce 1977.

Autory návrhu mostu byli dnes již zapomenutí odborníci ing. František Schumann, ing. Miloslav Klement a ing. Jan Bělohoubek. Most projektovaný v mírové době byl konstrukčně velmi pokrokový. Původní projekt počítal s použitím kvalitní oceli z oceláren v Kladně nebo ve Vítkovicích. Tloušťka oblouku ve vrcholu měla být pouze 65 cm a v patkách 157 cm. Veškerá produkce oceli z Kladna však musela být dodávána pro vojenské účely našeho tehdejšího ochránce, proto byly dodávky oceli z Vítkovic na počátku roku 1940 zastaveny. Tento problém byl vyřešen nákupem oceli na Slovensku. Tato ocel však nedosahovala požadované kvality.

Objevily se však i další komplikace. Plány některých dálničních mostů byly připravovány ve spěchu a byla zjištěna dílčí pochybení ve výpočtech a další nesrovnalosti. Ing. Dr. Jan Blažek metodou nepřímé experimentální statiky (Šmejkalka se tak dočkala mimo dřevěného modelu i modelu celuloidového) a prof. Bechyně přezkoušením statických výpočtů shledali, že je účelné téměř zdvojnásobit původně navrženou tloušťku oblouku ve

vrcholu z 65 cm na 120 cm a zesílit i oblouk v patkách ze 157 cm na 184 cm.

Nejdůležitější osobou na stavbě mostu byl její stavbyvedoucí. V případě dálničního mostu u Senohrab to byl ruský emigrant ing. Dr. Nikolaj Gruževský. Narodil se v roce 1898 v Oděse, byl synem stavebního inženýra, přednosty elektrických drah města Oděsy. Středoškolské vzdělání dokončil v roce 1916 a následně nastoupil ke studiu Institutu dopravních inženýrů v Petrohradě. Po bolševické revoluci uprchl do Francie a koncem roku 1921 začal studovat na dnešní ČVUT v Praze. Studia dokončil v roce 1926, kdy složil II. státní zkoušku. Následně pracoval u firmy ing. Dr. K. Skorkovský v Praze. V roce 1932 obhájil disertační práci a byl mu udělen titul doktor techniky. Po zahájení stavby mostu v Senohrabech byl jmenován jeho stavbyvedoucím a na tuto stavbu se vrátil i po nucené přestávce v letech 1943–1945. Od roku 1946 řídil i další stavby prováděné firmou Skorkovský v okolí Jáchymova a Příbrami, zde se jednalo o rozsáhlé stavební práce spojené s těžbou uranové rudy pro SSSR.

v okolí Senohrab v letech 1939–1949

Stavbyvedoucí ing. Dr. Nikolaj Gruževský (1939)

Na staveništi v Jáchymově byl spolu s dalšími pracovníky 12. 12. 1949 zatčen a v následném politickém procesu „Skupina Budování“ odsouzen k trestu 24 let vězení (navrhován trest smrti) a pokutě 50 000 Kčs. Nikolaj Gruževský byl z vězení propuštěn 14. 8. 1959 s podlomeným zdravím, zemřel na podzim roku 1961.

Tolik několik zajímavostí z historie stavby mostu.

Ve spolupráci s Muzeem silnic připravují rozsáhlou výstavu a publikaci pojednávající o přípravě a stavbě dálnice mezi Prahou a Humpolcem v letech 1938–1950.

Dálniční most přes údolí potoka Šmejalky u Senohrab, který je symbolem této stavby bude jedním z ústředních motivů jak výstavy, tak i publikace. Touto cestou hledám dobové fotografie stavby mostu a dálnice v okolí Senohrab, realizované firmou Kapsa & Müller a další zajímavosti týkající se tohoto tématu. Stavba mostu byla v letech 1940, 1941 a 1947 filmována, v národním filmovém archivu se tyto záběry ovšem nedochovaly. Nemá filmové záběry někdo ze Senohrab?

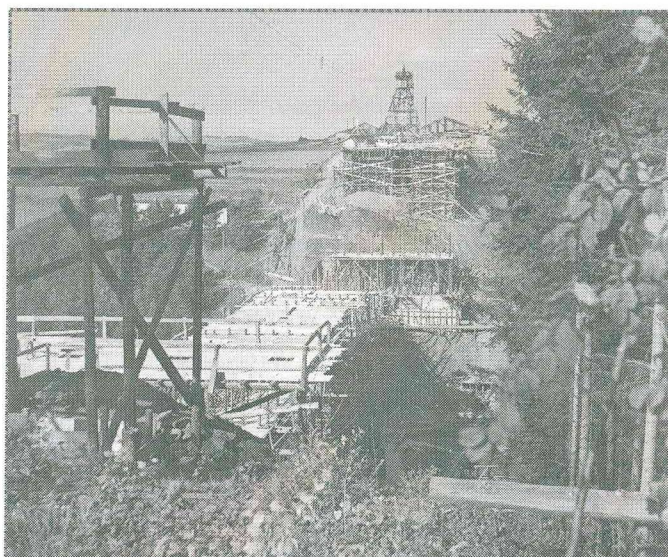
Uvítám jakékoliv informace k tomuto tématu.

Tomáš Janda

kontakt: t.janda02@seznam.cz
tel: 604 701 287

Stavba dálnice u obce Lensedly (jaro, léto 1940)

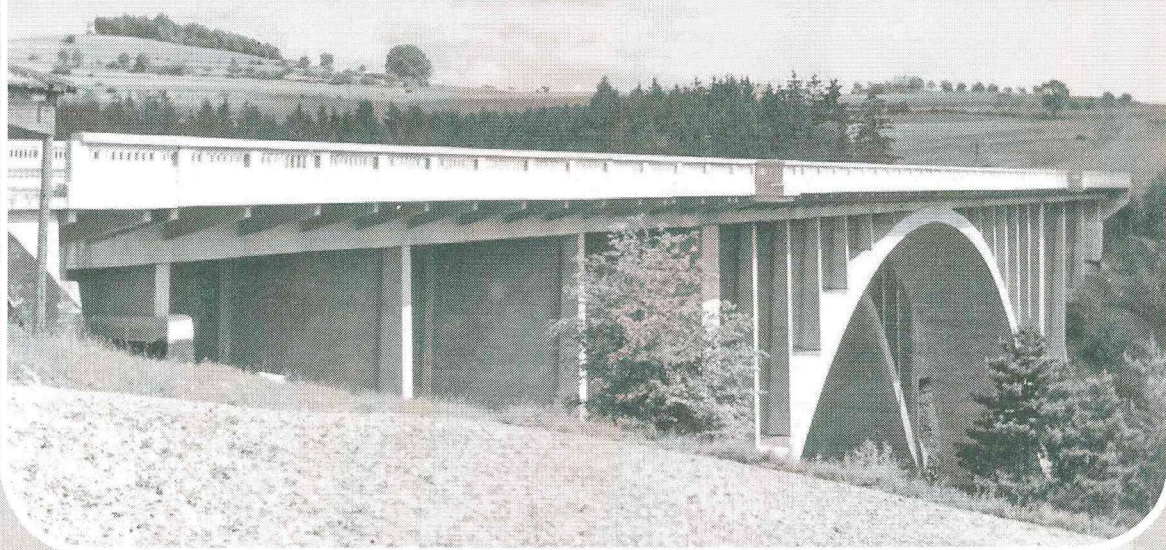

Stavba dálničního mostu přes údolí Šmejalky u Senohrab (léto 1940)

**Obecní úřad Senohraby
Vás srdečně zve na přednášku
na téma**

„Dálnice D1 z let 1938 - 1950 v okolí Senohrab“

která se uskuteční ve středu

22. 3. 2017 v 18.30 hod.

v sále restaurace U Andělů, Hlavní 19, Senohraby.

**Zajímavosti z této ojedinělé stavby včetně promítání
dobových fotografií přiblíží badatel a publicista Tomáš Janda,
který se dlouhodobě zabývá historií výstavby dálnic
a vývojem mostního stavitelství.**

Vstupné dobrovolné.

Justin Václav Prášek

Další významnou osobnost, spojenou se Senohraby, představuje Dr. Josef Václav Prášek. Podílel se výrazně na publikaci „Průvodce po okolí Senohrab a Posázaví“, sepsanou ku paměti na desetiletou činnost Okrašlovacího spolku pro Senohraby a okolí.

Dalšími spoluautory tohoto průvodce, vydaného roku 1909, byli Dr. Wiesenberger a architekt Otokar Dvořák. Práškově připadl úvod a poté napsal historické stati, přičemž jeho části jasně prozrazují podrobnou znalost místní historie i reálií. Mimo jiné v naší obci napsal několik svých knih. Narodil se 7. srpna roku 1853 v Brandýse nad Labem v domě č. p. 14. V letech 1864 až 1871 studoval na akademickém gymnáziu na Starém Městě pražském a hned poté se roku 1871 přihlásil ke studiu na tehdejší Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze, resp. na filozofickou fakultu, kde se zaměřil především na studium starších českých dějin a filologické obory. Pedagogicky působil na několika reálkách a gymnasiích, konkrétně v Praze, Pardubicích, Klatovech

nebo Kolíně. Ještě v letech 1907 až 1912 vyučoval dějepis na Československé obchodní akademii v Praze.

Stal se významným orientalistou, napsal několik publikací, například Medie – Médové a říše Médská (Praha 1905), Foiničané – obraz národního života z antické minulosti (Praha 1912) nebo Dějiny starověkých národů východních (Praha 1897–1899). Pochoptelně publikoval i v cizích jazycích a také vytvořil množství hesel pro Ottův slovník naučný. Udržoval odborné styky s českými historiky a orientalisty, mezi které patřil např. Albert Šanda, Rudolf Dvořák, Alois Musil nebo Bedřich Hrozný. Ten mimochodem u Práška studoval na Kolínském gymnasiu.

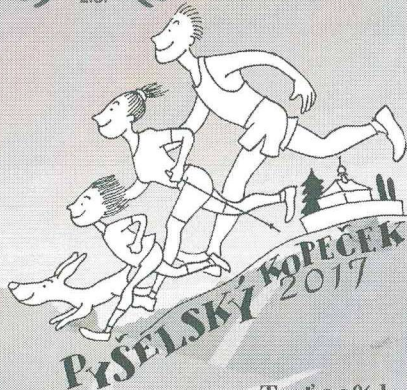

Jako historik se podílel na Dějinách Čech a Moravy nové doby, kde úspěšně zpracoval vládu Josefa II. a také období národního obrození, ale i zde je jeho dílo daleko rozsáhlejší. Neméně důležitá byla jeho činnost regionálního historika, zabýval se nejen rodným Brandýsem nad Labem a Klánovicemi, ale i dalšími lokalitami, což konečkoně dokazuje také senohrabský průvodce.

Tento vědec zemřel 23. 12. 1924 v tehdy ještě samostatných Klánovicích u Prahy.

Patrik Líbal

Spolek 3P, z.s., ve spolupráci s běžeckým obchodem a veterinární nemocnicí

POŘÁDÁ 22.4.2017 II. ROČNÍK ZÁVODU V KROSU A CANICROSSU.

Trať 90% lesní cesty, 300m asfalt, okruh o délce 10,5 km.

Pro širokou běžeckou veřejnost v kategoriích běh na 10,5/21 km, canicross na trati 10,5/21 km

Start cíl a registrace:

Pyšely, okr. Benešov, start - fotbalové hřiště Registrace od: 8:30 hod.

Dětské závody:

dětské běhy od 10:00 hod.

Hlavní závod:

začátek ve 12:30 hod.

AFTERPARTY - ŽIVÁ KAPELA od 15:30

více informací na:

www.run-4ever.cz, nebo na www.facebook.com/pysselskykopecek

200. výročí narození Františka Ringhofferera

Denně se u nás v Kamenici setkáváme se jménem Ringhoffer.

Položili jsme si někdy otázku spojenou s tímto rodem?

Víme, kdo vlastně Ringhofferové byli? Jak žili? Co vše pro Kamenici a okolí udělali? Proč bychom si jich měli vážit? Na zodpovězení těchto i dalších otázek je ten správný čas právě nyní.

Zámek Štířín-Kamenice

Rok 2017 je rokem, kdy v dubnu uplyne již 200 let od narození Františka Ringhofferera (toho jména druhého). V souvislosti s tímto výročím bude probíhat mnoho akcí v Praze, Velkých Popovicích i v Kamenici.

My budeme se Zpravodajem při tom. Informace budete pravidelně nacházet v každém čísle. Vám, čtenářům přiblížíme tento úctyhodný rod a jeho spojení s naším

krajem. Věříme, že vás naše příspěvky zaujmou a že se sami zúčastníte připravovaných oslav.

Rod Ringhofferů

Kde hledat kořeny Ringhofferů? Dědeček František Ringhoffer pocházel z vinařské obce Müllendorf a byl čtvrtým z devíti dětí. Jeho otec vlastnil několik vinohradů a zastával post smírčího soudce. V patnácti letech nastupuje František do učení

u kotlářského mistra Pauera ve Vídni. Po učení se vydal na vandr a v roce 1769 přišel do Prahy, kde nastoupil jako tovaryš do tovaryšského bratrstva cechu kotlářského. Za mistra byl uznán 10. 12. 1771 a na Starém Městě v Platnéřské ulici založil dílnu. Začal v ní dělat pivovarské kotle a další zboží z mědi a slitin. Záhy se domohl jisté vážnosti – stal se starostou kotlářského cechu, členem městské rady a městským starším.

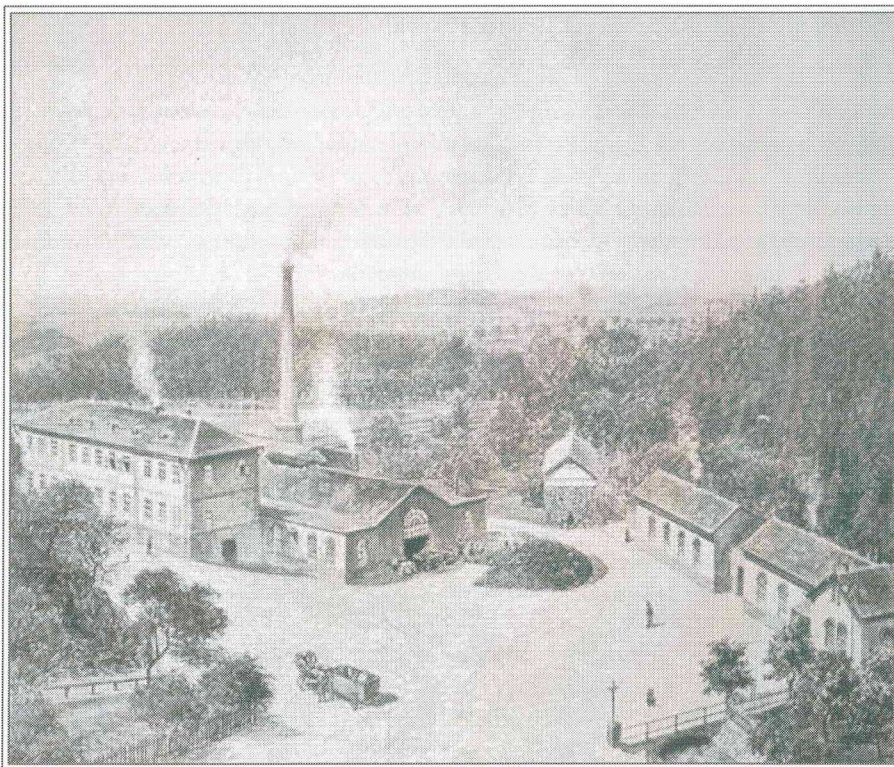
Jeho syn Josef Ringhoffer začal vyrábět zařízení pro cukrovary a lihovary, proto rozšířil podnik o hamry v Kamenici u Jílového. Získal titul dvorního kotlářského mistra a roku 1847 mu bylo uděleno zemské tovární právo (vymanil se z cechovní závislosti).

Slávu rodu Ringhofferů zajistil jeho syn František (toho jména druhý) narozený 28. dubna 1817. Převzal otcův kotlářský podnik a roku 1852 ho přesunul ze Starého Města pražského na Smíchov, kde potřeboval vybudovat továrnu a hodlal postavit celé moderní město. To byla značná podnikatelská odvaha...

V budoucnosti se něco podobného podařilo snad jenom Tomáši Baťovi. Odvaha se mu vyplatila. Základ slavné smíchovské vagonky – i města Smíchova – byl položen. František Ringhoffer začal roku 1854 s výrobou nákladních vozů. Nutno však připomenout, že tehdy ještě nebyly ani vlečky, ani nádraží Západní dráhy. První vagóny byly dopravovány na dnešní Masarykovo nádraží na speciálním valníku o šesti silných kolech s mohutnou gumovou obručí. S pomocí navijáku, sochorů a klínů sehraná parta čtyř až pěti chlapů vytáhla vagon na vůz, osm silných valachů ve čtyřspřeží zabralo a mohutný povoz se vydal na náročnou několikahodinovou cestu křivolakými pražskými uličkami po kočících hlavách pražského dláždění. Teprve Hyberská ulice ústila u vlečky do kolejíště nádraží. Dopravu vagonů po vlastní ose umožnila až Ringhofferova vlečka k novému smíchovskému Železničnímu mostu. Za šest let po nákladních vagoncích začal Ringhoffer s výrobou vozů osobních. Během několika dalších let se firmě Ringhoffer podařilo z tuzemských železnic vytlačit zahraniční konkurenci a mohla se věnovat exportu. Od roku 1867 začala firma vyrábět také budoucí pýchu celé vagonky – salonní vozy. Druhý František z rodu Ringhofferů byl nejenom dobrý kovář, ale také manažer. Jako první v Rakousku zavedl výrobu Mannesmannových bezešvých trubek. Roku 1870 vyrobila firma první osobní výtah v českých zemích. Jezdil na zámku v Zákupích. 4. května 1861 byl tento druhý František z rodu Ringhoffer zvolen starostou města Smíchova. Ta volba byla plně na místě – velice se o ně zasloužil. Smíchov byl u nás po mnoha staletích prvním městem, postaveným podle územního plánu. Prosadil zavedení plynu.

Pilně se věnoval obchodům s pozemky – vedle Kamenice získal například Lojovice, Štířín a Pyšely. Jako jeden z prvních si pro své panství opatřil telefon. Pozoruhodné je, že pro své dělníky založil uprostřed 19. století (jako jeden z prvních) nemocenské pojištění (Dělnická nemocenská pokladna), a to v době, kdy to ještě neprikazoval žádný zákon. Roku 1870 zřídil i Dělnický penzijní fond. Byl člověk klidný, rozvázný a otevřený. Miloval hudbu, lesy a přírodu. Obzvlášť si oblíbil velkopopovické panství. Důvodem byla výhodná poloha poblíž staré císařské cesty do Vídně, ale učarovala mu i tamní příroda.

telci u Křížků a ve Velkých Popovicích. Jeho firmu převzal syn František (pro lepší orientaci si přidejme k jeho jménu číslovku „III“) tedy třetí toho jména. Narodil se v roce 1844 a původně snil o kariéře nikoli průmyslnické, nýbrž vojenské. Jako dvaadvacetiletý důstojník se stačil v bitvě u Hradce Králové vyznamenat. Musel však převzít otcův podnik, a ten pak řídil spolu se svými bratry Emanuelem a Viktorem. Uplatnil přitom své značné organizační vlastnosti, které ještě nadto umocňoval smysl pro spravedlnost a kázeň bez ohledu na postavení zaměstnanců a obchodních partnerů.

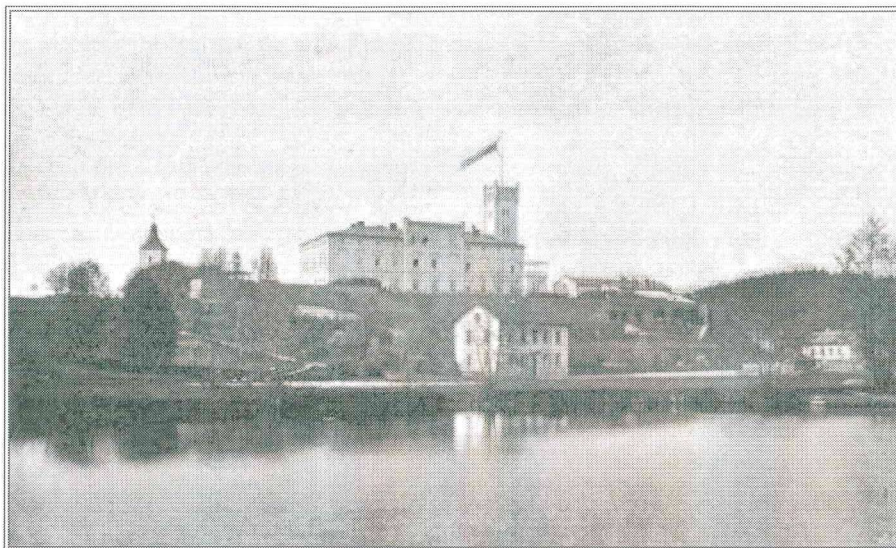

Rodinný dům a horní hamr. Asi konec 19. století

V hlubokých hvozdech poblíž svého panství Štířín proto nechal zřídit anglický park s honitbou a vodu z Mariánské studánky si odtud dokonce nechával posílat až do svého smíchovského sídla. Místními lidmi byl oblíbený jako štědrý mecenáš. Na vlastní náklady nechal založit dětský útulek a dokonce osobně vedl záchranné práce, když byla oblast zasažena povodněmi. Roku 1862 byl vyznamenán Rytířským řádem Františka Josefa. Za zásluhy o průmyslový rozvoj mu císařpán udělil baronský titul. Zemřel 23. března v roce 1873 – bylo mu pouhých 56 let.

František, baron z Ringhofferů, odkázal svým třem synům Františkovi, Emanuelevi a Viktorovi továrny, panství a zámky v Kamenici u Jílového, ve Štíříně, v Kos-

„Definitivně soustředil celý podnik na Smíchov,“ píše autor knihy Tvůrci českého zázraku Miroslav Hlaváč. „Tam také vyráběl a odtud vyvážel železniční vozy a začal i s výrobou investičních celků, což byla zařízení pro cukrovary, lihovary, pivovary a mrazírny. Když byla doložena vydatnost pramenů v okolí Velkých Popovic, rozhodl o výstavbě nového pivovaru na svém vlastním pozemku. To bylo v roce 1871. Za tři léta nato byla uvařena první várka a v roce 1875 činil výstav 18 000 hektolitřů. Ve Velkých Popovicích postavil moderní pivovar a lihovar, bylo tam také ukázkové mrazičské zařízení, aby se klienti mohli na místě přesvědčit a dokonce aby mohli přímo vychutnat přednosti nabízeného zboží. Ringhofferovka vyráběla také parní stroje pro tovární pohon a pro dolý.

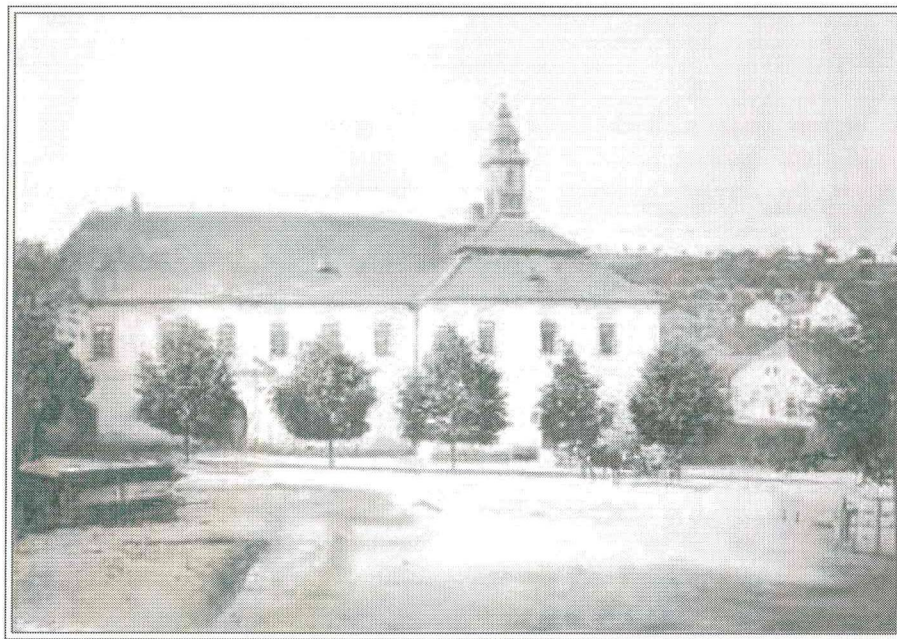
Kamenický zámek kolem roku 1890

Hlavním výrobním artiklem však zůstaly železniční vozy. Během patnácti let v 70. a 80. letech 19. století jich z továrny vyjelo čtyři a půl tisíce. Továrna začala vyrábět i tramvaje a zařadila se mezi největší průmyslové podniky v Rakousku-Uhersku.“

Kromě toho František Ringhoffer III. do-
tvořil podnikový sociální poštář. Založil Zaměstnanecký penzijní fond a po deseti letech i Dělnické starobní pojištění. Zaměstnanci měli nárok na důchod, na invalidní rentu, na vdovský důchod, vyplácel se jim příspěvek na výchovu dětí i na pohřebné. Byly poskytovány ještě další podpory pro vdovy a pro nedospělé děti po zemřelých zaměstnancích. Od roku 1895 se vyplácel věrnostní příspěvek těm zaměstnancům, kteří u firmy sloužili čtyřicet let – a to se týkalo až jednoho tisíce osob.

Ringhoffer rozvinul výstavbu dělnických domů – koncem 19. století v nich bydlela třetina zaměstnanců podniku, skoro sedm set rodin. Domy byly napojené na vodovodní síť a kanalizaci, což v tehdejší době nebylo samozřejmé. Nájemné bylo nízké. Kupříkladu v době první republiky (v roce 1925) činilo ročně 800 korun. Od roku 1886 byla ve smíchovské vagónce zřízena stálá lékařská ambulantní služba. František Ringhoffer rovněž založil podnikový učňovský institut a veřejnou pokračovací školu. Učni se v institutu připravovali pod odborným vedením na práci v provozech podniku. Nejlepším z nich se vyplácely peněžité prémie. Zajímavou podnikovou službou byl od roku 1873 dobrovolný hasičský sbor. Vyzna-

menal se 12. srpna 1881, když dorazil jako první k hořícímu Národnímu divadlu. Ostatní hasičské sbory však přijely příliš pozdě, takže se divadlo zachránit nepodařilo.

Zámek Lojovice kolem roku 1890

Firma prosperovala. Její úspěch byl značný. Rodinná firma Ringhoffer vyrobila tři salonní vozy pro rakouskou císařovnu Alžbětu. Luxusně vybavené salonní vlaky vyrobili na Smíchově i pro rumunského krále a tureckého pašu, pro ruského a bulharského cara, a také jídelní vozy pro belgickou společnost Wagons-Lits, montovaly se zde vozy pro petřínskou lanovku a pro pražskou tramvajovou dopravu. Vozy městské hromadné dopravy se tu pak vyráběly téměř sto let. František Ringhoffer III. byl zvolen poslancem českého sněmu a nakonec i doživotním

členem Panské sněmovny ve Vídni. Zemřel 23. července roku 1909.

Jeho firmu převzal syn – inženýr František Ringhoffer v pořadí čtvrtý. Roku 1911 se firma stala akciovou společností „Ringhofferovy závody.“ Během první světové války vyrobila více jak 20 000 vagonů. Později, když koupila i automobilku v Kopřivnici, jmenovala se Ringhoffer-Tatra a postupně ovládala i další vagonky v Československé republice a stal se vůbec největším výrobcem vagonů na světě.

Po druhé světové válce továrna Ringhofferův nezůstala, odporovalo by to dekretům presidenta republiky. Její poslední majitel Hanuš Ringhoffer nebyl zřejmě žádným přesvědčeným nacistou. Byl sice nucen během okupace vstoupit do Hitlerovy partaje, ale o členství záhy přišel, když se zjistilo, že byl v diplomatických službách prvorepublikového Československa. Za války musel spolupra-

covat s předními nacistickými pohlaváry, hlavně z okruhu ministra zbrojního průmyslu Alberta Speera, což se mu stalo osudným. Ihned po válce byla celá rodina odsunuta do Rakouska a Hanuš internován v táboře Mühlberg na Labi, kde v prosinci roku 1946 zemřel.

A tím končí sága jedné z našich nejúspěšnějších průmyslových dynastií.

Zdroj: Český rozhlas Toulky českou minulostí <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/2570205>

Upravila Jana Novodvorská

Jaro ve Sportovním kulturním centru v Ondřejově

V SKC stále přicházíme s novou nabídkou, která obohacuje možnosti využití volného času. Také díky tomu, že se povědomí o SKC šíří, hlásí se další kvalitní lektori sami a toho si moc považujeme.

NOVINKA – KRUHOVÝ TRÉNINK s Martinou Kročákovou ukáže, že to jde i bez posilovny vybavené mnoha drahými stroji. **Od středy 1. 3. (16–17 hod.) a pátku 3. 3. (18–19 hod.) zahájí 2 nové kurzy, pro ženy a muže**, pro začátečníky i pokročilé (intenzitu a zatížení cviků lze vždy přizpůsobit). Trenérka Martina Kročáková je absolventkou Trenérské školy Cardiofitness prof. Karla Tuháčka, má certifikát: Trenér kulturistiky a fitness sportů s akreditací MŠMT ČR, 2. trenérská třída. Přihlásit se můžete on-line na našich stránkách www.obecondrejov.cz/skcentrum nebo mailem na skcvondrejove@seznam.cz nebo přijít přímo na lekci. V kruhovém tréninku se jedná o **komplexní cvičební program**, který zahrnuje prvky aerobního i silového cvičení zároveň. Posiluje svaly, zpevňuje tělo, zrychluje metabolismus, spaluje tuky a pomáhá snižovat váhu. Během lekce se v kruhu přesouváte z jednoho stanoviště na druhé a to v pravidelném intervalu 45 vteřin. Díky kruhovému tréninku procvičíte rovnoměrně všechny svalové skupiny a zvýšíte svou fyzickou kondici.

NOVINKA – TVOŘENÍ JE ZÁBAVA – tvůrčí dílny s Martinou Tůmovou, majitelkou Obchodu pro tvořivé ruce a absolventkou gymnázia se zaměřením na kulturně výchovnou činnost a absolventkou Design školy se zaměřením na interiérový a moderní design. Dílny jsou určeny pro věkovou skupinu od 10 do 99 let s následujícími tématy. Veškerý materiál je k dispozici. Více na stránkách SKC.

Pondělí 13. 3. 18:30–20:30 hod.

Smaltování na plotýnce: šperky, sada náušnice + přívěšek

Neděle 26. 3. 16:00–18:30. Malované bavlněné tašky – šablonování+vlastní malba.

Pondělí 10. 4. 18:30–20:30 hod.

Korálkování – ketlovaný náhrdelník a náramek.

Neděle 30. 4. 16:00–20:30 hod.

Plstěné jarní víly – girlanda.

Na kurzy je potřeba se přihlásit nejpozději 3 dny předem na telefonním čísle 604 380 375 nebo v Obchodě pro tvořivé ruce, Černokostelecká 87, Říčany.

SETKÁNÍ VOZÍČKÁŘŮ

sobota 18. března v tělocvičně SKC.

Sdružení SRDÍČKO zve již podruhé vozíčkáře, jejich rodiny, přátele a další občany Ondřejova i okolí, kteří se chtějí společně pobavit. Bude se hrát, zpívat, povídat a najde se i něco malého k snědku. Srdíčko je sdružení vozíčkářů a těžce tělesně postižených. Cílem činnosti sdružení je pomoci postiženým tak, aby se mohli zapojit do všech oblastí života. Sdružení pořádá pobyty s rehabilitací, při kterých spolupracuje s příslušnými odborníky, provádí osvětovou činnost a předává si mezi sebou zkušenosti. Zakladatelkou Srdíčka je Vlasta Moravcová, žena, která má opravdové srdce na dlani. V Ondřejově jí pomáhá Máša Kašpárková a další. Vítání jsou všichni na vozíčku (bezbariérový přístup v SKC) i bez. Záčátek akce bude zveřejněn na stránkách SKC a plakátech.

AKADEMIE SKC

– se bude konat tentokrát až **29. dubna** a jako tradičně na ní vystoupí účastníci kurzů (rokenrolová příprava, Kořata, Jungels, Stars, Hathajóga, karate, sebeobrana, Rope Skipping, kytara a další) i naši hosté. Čas konání upřesníme.

I V MALÉM SÁLE SE DĚJÍ VELKÉ VĚCI.

Intimnější prostředí skýtá vhodný prostor i větší možnost individuálního pří-

stupu, který některé pohybové činnosti potřebují. Díky organizaci Mommy Time se nově rozběhly kurzy pro ty **nejmenší ratolesti**, samozřejmě za asistence rodičů (v pátek od 9 hod. pro lezoucí děti, od 10 hod. pro chodící do 4 let) pod vedením Markéty Stavinohové. Dvojice lektorek Bára Valuchová a Dita Fuchsová fungují v pondělí večer pro ženy, od 19 hod. kurz **Pilates** a od 20 hod. kurz **Powerjógy**. **Obě rovněž uspořádaly zajímavý víkend: Hubneme po Vánocích**, a chystají další. Úterní dopoledne je věnováno cvičení pro **zdravá záda** s Martou Princovou (od 9:30 hod.), odpoledne se ve dvou kurzech učí **angličtinu podle Helen Doron** a večer je klasická **Hathajóga** s Jolanou Soukupovou.

Ve středu od 9 hod. zkouší děti **první krůčky k hudbě** s Yamahou pod vedením Radky Škochové, večer se cvičí na **balančních pomůckách**, zejména oblíbených velkých míčích, s Danou Řehákovou, která rovněž využívá medicínsky ověřeného cvičení dle **SM-systému** k prevenci bolestí zad. Individuální přístup Martiny Bosákové (čtvrtek od 9 hod.) při Pilates vede cvičenky k správnému provádění a tím i většímu účinku jednotlivých cviků. Večerní lekce od 18 hod. Zdeny Ambrožové navštěvují především „ty dříve narozené“, aby se daly **zdravě do kondice**. Od 17 hod. se ujal nový kurz Báry Valuchové **Port de Bras** s tanečním zaměřením. Týden končí nedělním **Body Form** s Nikol Taulovou od 19 hod. V malém sále jsou ještě „narvané“ pondělní **3 kurzy baletu** s Hanou Zádákovou a středeční i páteční **přípravky rokenrolu** s Terezou Malou.

S pozdravem

Bohumila Řešátková

HLEDÁTE NOVÉHO POSKYTOVATELE INTERNETU?

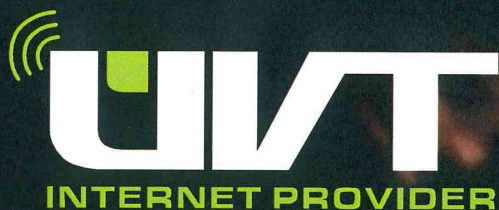
KOSMONET VÁM NABÍZÍ MNOHO VÝHOD:

- Rychlý a kvalitní internet
- Garantované rychlosti – žádné „až“
- Výběr z několika tarifů
- Připojení zcela zdarma – po dobu poskytování služeb
- Bez vázanosti
- Možnost sezónního přerušení služeb – vhodné např. pro chataře
- Záloha připojení – ani v případě havárie na hlavní konektivitu nezůstanete bez internetu
- Nadstandardní servis – jsme tu pro vás denně vč. víkendů a svátků a to od 8:00 – 22:00

UŽ NEHLEDEJTE, ZVOLTE KOSMONET!

tel.: 731 20 50 90 info@kosmonet.cz
www.kosmonet.cz

KOSMONET

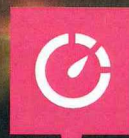

RYCHLÝ A STABILNÍ
INTERNET

NEJNOVĚJŠÍ A NEJMODERNĚJŠÍ
TECHNOLOGIE V KRAJI!

**Ceny tarifů
již od**

350,- Kč
za měsíc

BEZDRÁTOVÉ
PŘIPOJENÍ

OPTICKÉ
PŘIPOJENÍ

DIGITÁLNÍ
TELEVIZE

KVALITNÍ
PODPORA

ÚVT s.r.o.,
stabilní společnost
s osmnáctiletou
tradicí,
přichází nyní i k Vám
s nabídkou kvalitní
a skutečně
fungující sítě
se stálým technickým
dohledem
týmu profesionálů!

Při přechodu
od jiného
poskytovatele
dostanete internet
po dobu
výpovědní lhůty
zdarma.

S výběrem
nejlepšího tarifu
pro Vaše
potřeby
Vám rádi
poradíme.

227 023 023
www.uvtnet.cz